
PETRŐCZI ÉVA

ÉGI „ALLEGRO BARBARO”

A Geyer Stefi hegedűművész életútja. Levelezése Bartók Bélával
Sajtó alá rendezte: Váradi Helga és Vikárius László
(Balassi Kiadó, Budapest, 2024.)

Geyer Stefi 1901 elején Bécsben
(© Geyer Stefi-hagyaték, Athén)

Mindössze tizennégy esztendőt
számlált Geyer Stefi, a hegedűs csoda,
amikor Bartók szigorú szívét
megfogta sötétkék szeme,
szépsége és mosolya,
s az, ahogyan a felzengő hangszer
egy-egy percre kislánykezének
meghosszabbításaként hatott.

Egyik legelső hangversenye
éppen a közeli Nagyvárad
Nőegyletének hölgyeit
bűvölte el, s így, alig tízévesen,
ha csak napokra is,
a Holnap városának
aprócska, női Mozartja volt

Tény és való,
hogy Bartók Béla igazi,
minden hangjában Stefi
muzsikáló alakját idéző
portréja az *első hegedűverseny*,
mégsem ez hangzott fel bennem,

amikor a Váradhoz közeli
Szoboszló idei,
viharláncos kora nyarán
épp két és egynegyed percig
láthattam és hallhattam egy égi
„Allegro Barbaro”-t
a Szöllősy index szerint
1911-ben írott,
pontosan negyvenkilencedik
Bartók-opust,
de legalábbis annak
a mennyei magasba
költözött, röpke mását...

És lám, mi történt, a kitartó szelet,
s az éjfékete felhőpáncélba bújt eget.
hirtelen, ha csak
látomásnyi időre is,

megtörte egy fehér és nagyon
átható tekintetű férfiarc, akinek
jól ismerjük vonásait.

Azé a haldoklóé,
aki 1945 júliusában
még hálatelt,
(ez volt az utolsó, meglehet!)
levelet írhatott

egykori Múzsájának,
akiben ugyan nem szerelem
lakozott Nagyszentmiklós nevezetes
szülőtte iránt, hanem
(úgy vélem, ez sem kevesebb!),

őt az itthoni vészből
a „végjáték” idejére
Amerikába kimentő szeretet.

Violin Concerto No.1 (1907-1908) Op.posth. Sz.36: I. Andante sostenuto

(8:13)